

Enkäten Hälsa i skolan

BN 19.11.2025 § 34

Beredning

välfrärdskoordinator Sara Tallsten, tfn 040 676 4561

Institutet för hälsa och välfärd genomför enkäten Hälsa i skolan på våren vartannat år under udda år. Enkäten ger uppföljningsuppgifter om barn och ungas erfarenheter av hälsa, välbefinnande, skolgång och studier samt levnadsvanor. Enkäten besvaras av eleverna i årskurserna 4, 5, 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen samt studerandena på andra stadiet i årskurserna 1 och 2. Man använder enkätens resultat när man planerar och bedömer kommunens välfärdsarbete samt skolvis i utveckling av verksamhetskulturen samt i elevhälsoarbete.

År 2025 förnyades enkäten Hälsa i skolans blanketter och genomförande. De blanketter som nu används är över en tredjedel kortare än under tidigare år. I valet av frågorna var det centralaste de uppföljningsuppgifter som är avsedda för läroanstalternas, kommunernas och välfärdsområdenas användning samt att barn och unga lätt kan förstå frågorna.

Lovisa stads resultat visar både positiva förändringar och uppkommande orosmoment i anknytning till barn och ungas välbefinnande.

Lågstadieelever (årskurserna 4 och 5)

Styrkor

- De flesta elever upplever inte att ha dålig hälsa och resultatet har förbättrats något.
- Erfarenheter av föräldrarnas våld har sjunkit.
- Skolmobbing har minskat något jämfört med den föregående mätningen.

Oroväckande förändringar

- Andelen av elever som är nöjda med sitt liv har sjunkit både för flickor och pojkar.
- Antalet elever som uppfyller motionsrekommendationen (minst en timme per dag) har minskat.
- En del av eleverna upplever fortfarande otrygghet och belastning i vardagen.

Positiv utveckling från den föregående mätningen

Eleverna har bättre möjligheter än genomsnittet att prata i skolan med en vuxen om sådant som tynger sinnet och de upplever att lärarna är intresserade av hur det går med dem. Deltagande i planeringen av skolan och skolmåltider har ökat klart och överskrider nivån för hela landet. Eleverna också trivs i skolan bättre än i landet i genomsnitt.

Positiv utveckling har skett särskilt i deltagande i skolans verksamhet samt den individuella och diskuterande hälsokontrollen i hälso- och sjukvård. Samtidigt har andelen allvarliga erfarenheter av våld och trakasserier sjunkit något.

Utvecklingsobjekt i förhållande till hela landet

Som utvecklingsobjekt framkommer förebyggande av börjande av rusmedelsanvändning samt främjande av tillräcklig fysisk aktivitet, i vilka

Lovisa förblir under genomsnittet i landet. Dessutom framhävs digitala utmaningar eftersom en del av eleverna upplever att de tillbringar för mycket tid på nätet och känner sig nervösa utan internetuppkoppling. En oroväckande förändring i jämförelse till den föregående enkäten är att eleverna upplever att det inte finns tillräckligt med tid under skoldagen för att ha lunch samt ökning av enskilda skolvåldssituationer.

Slutsatser

Det är viktigt att stärka välbefinnande, trygghet och säkerhet i vardagen och fysiskt aktiv livsstil samt stödja elevernas psykiska hälsa, skolorganisationens säkerhet och delaktighet i skolgemenskapen.

Högstadiееlever (årskurserna 8 och 9) och gymnasium

Styrkor

- Ungdomarnas erfarenhet av rättvis behandling i skolan är bättre än i hela landet.
- Det upplevs att lärarna är intresserade av hur det går med eleverna.
- Mobbning har minskat lite.
- Flera ungdomar har försökt att minska internetanvändning vilket talar om viljan att balansera vardagen.

Oroväckande förändringar

- Motion per dag och vecka har minskat tydligt både i de högre klasserna inom den grundläggande utbildningen och i gymnasiet.
- Erfarenheter av diskriminering har ökat.
- Tillräckligheten av den tid som reserverats för skolmåltider har försvagats.
- Användningen av nikotinprodukter, särskilt nikotinpåsar, har ökat.

Positiv utveckling från den föregående mätningen

Ungdomarnas vardagshantering har förstärkts och det upplevda välbefinnandet har förbättrats.

Utvecklingsobjekt i förhållande till hela landet

- I rusmedelfrihet förblir vi klart under det nationella medelvärdet.
- Mängden av motion är lägre än i landet i genomsnitt.
- Det finns utrymme för förbättringar i individualitet och diskuterande behandlingssätt.
- Ungdomarnas medvetenhet om hobbymöjligheterna är svag.

Slutsatser

Det behövs åtgärder särskilt för ökande av ungas motionering, förebyggande av användning av rusmedels- och nikotinprodukter samt förebyggande av diskriminering och stärkande av likabehandling. Dessutom ska man utveckla förhållandena för skolbespisningen och stöd för elevernas vardag.

Gymnasium (årskurserna 1 och 2)

Styrkor

- Atmösfären i klassrummet och gruppen är bättre i gymnasierna i Lovisa än det nationella medelvärdet.
- Oron som anknyter till psykisk hälsa har minskat och resultatet är bättre än i hela landet.
- Social ångest har minskat.
- Långvarig depression är mindre än i landet i genomsnitt.
- Hälsokontroller upplevs oftare än tidigare som individuella och baserade på ett diskuterande behandlingssätt.

Oroväckande förändringar

- Skolutmattning har ökat och är ett betydande bekymmer.
- Kvalitets- och smakuppskattningar av skolmat har försämrats ytterligare.
- Användningen av nikotinpåsar har ökat avsevärt på kort tid.

Positiv utveckling från den föregående mätningen

- Oron för psykisk hälsa och social ångest har minskat tydligt.
- Färre studeranden upplever att deras familj har en svag ekonomisk situation.
- Depressionssymptomer har minskat.

Utvecklingsobjekt i förhållande till hela landet

- Rusmedelfriheten är klart under det nationella medelvärdet, alkoholanvändningen är vanligare än i Finland i genomsnitt.
- Skolmatens upplevda kvalitet och smak är sämre än i hela landet.
- Utmaningarna i hanteringen av internetanvändning syns fortfarande i elevernas vardag.

Slutsatser

Det viktigaste åtgärderna gäller att stöda elevernas orkande, förebygga användning av rusmedels- och nikotinprodukter samt förbättra skolbispisningens kvalitet. Dessutom är det viktigt att stärka elevernas vardagshantering och kompetens för välbefinnande.

Flera av orosmomenten anknyter till större fenomen, till exempel nya nikotinfabrikat. När man tolkar resultaten ska man dock beakta att förändringarna inte nödvändigtvis representerar de långsiktiga förändringarna eller hela åldersklassens svar.

Enkäten Hälsa i skolan 2025 genomfördes 3.3–30.4.2025 i hela landet. Det är valfritt att delta i enkäten och man behöver inte svara på alla frågorna. Enkätens nationella, kommunspecifika och regionala resultat publicerades 17.9.2025. Lovisa stads resultat på kommunnivå presenteras under sammanträdet av välfärdskoordinatörerna.

Läs enkäten Hälsa i skolans nationella och kommunspecifika resultat:

thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Bilaga

Enkäten Hälsa i skolan 2025. Lovisa stads kommunspecifika resultat

Föredragning

Bildningsdirektör Kirsi Kinnunen

Förslag

Bildningsnämnden

- a) hör välfärdskoordinatörerna och projektkoordinatorerna i ärendet
- b) antecknar resultaten av enkäten Hälsa i skolan 2025 till kännedom
- c) framlägger ärendet stadsstyrelsen till kännedom.

Behandling

Välfärdskoordinatör Sara Tallsten presenterade resultaten för enkäten Hälsa i skolan och projektkoordinator Carina Astikainen berättade om projektet Välmående elever i trygg skola kl. 18.05–19.01. De avlägsnade sig från mötet före beslutsfattandet.

Bildningsdirektören föreslog att a-punkten korrigeras som teknisk korrigerings så att det sätts till i meningen ” och projektkoordinatorerna”, som nämnden godkände.

Beslut

Bildningsnämnden

a) hörde välfärdskoordinatör och projektkoordinatör i ärendet och

b) antecknade resultaten av enkäten Hälsa i skolan 2025 till kännedom samt

c) beslutade att framlägga ärendet stadsstyrelsen till kännedom.

Nämnden informeras senare om de åtgärder som vidtas i anledning av undersökningens oroande förändringar.

STST 12.01.2026
511/12.00.00/2025

Läs enkäten Hälsa i skolans nationella och kommunspecifika resultat:
thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Bilaga

Enkäten Hälsa i skolan 2025. Lovisa stads kommunspecifika resultat

Föredragning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Förslag

Stadsstyrelsen antecknar resultaten av enkäten Hälsa i skolan 2025 till kännedom.

Beslut